

นิพนธ์ต้นฉบับ

Original article

คุณภาพชีวิตของนักศึกษาในช่วงที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

กุลธิดา กิ่งสวัสดิ์ ส.ด.

อิทธิพล ดวงจินดา ป.ร.ด.

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี

วันรับ: 3 ก.ย. 2564

วันแก้ไข: 19 ธ.ค. 2565

วันตอบรับ: 29 ธ.ค. 2565

บทคัดย่อ

การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่มวัย โดยเฉพาะกลุ่มของนักศึกษาด้านสุขภาพ จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาด้านสุขภาพ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาระหว่างที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบภาคตัดขวาง ดำเนินการในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน 2563 สุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (cluster random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 198 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกฉบับย่อ ภาษาไทย (WHOQOL-BREF-THAI) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสมการถดถอยพหุ-โลจิสติก กำหนดช่วงความเชื่อมั่น 95% พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 85.86 มีอายุเฉลี่ย 20.06 ปี (SD=1.18) ส่วนใหญ่มีระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลางถึงสูง ร้อยละ 80.00 โดยพบว่า ปัจจัยด้านจิตใจ (OR=0.62, 95%CI: 0.43 - 0.81) ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (OR=0.28, 95%CI: 0.11 - 0.46) และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (OR=0.57, 95%CI: 0.37 - 0.77) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่ศึกษาปกติอยู่ในช่วงที่เริ่มมีการระบาดของโควิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะเห็นได้ว่า ปัจจัยด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อมได้ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในช่วงที่มีการระบาดของโรคโควิด-19 ดังนั้นการสื่อสารจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดแนวทางการเฝ้าระวังการป้องกันและควบคุมโรค ตลอดจนแนวทางการฟื้นฟูคุณภาพชีวิตของนักศึกษาหลังจากที่ได้รับผลกระทบจากโรคติดต่อทั้งโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำที่ชัดเจน

คำสำคัญ: โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019; คุณภาพชีวิต; นักศึกษา

บทนำ

จากวิกฤติการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) หรือ Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) เมื่อช่วงเดือนธันวาคม 2562 ที่ผ่านมามีในเมืองหวู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน⁽¹⁾ จุดเริ่มต้นของการแพร่ระบาดไปทั่วโลกอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องใน

เวลาต่อมาของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบต่อระบบการสาธารณสุข สังคม เศรษฐกิจ การศึกษา และอื่น ๆ⁽²⁾ ส่งผลให้องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่นี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ (public health emergency of international

concern: PHEIC) เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2563 เนื่องจากเกิดการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่มากกว่า 200 ประเทศทั่วโลกได้รับผลกระทบ โดยมีรายงานพบผู้ติดเชื้อโควิด-19 สะสมทั่วโลกสูงถึงเกือบ 23 ล้านราย เสียชีวิตกว่า 8 แสนราย^(3,4) ซึ่งประเทศไทยได้ประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2563⁽⁵⁾ โดยจังหวัดสุพรรณบุรีมีรายงานพบผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) สะสมจำนวน 4 ราย และรายใหม่จำนวน 2 ราย⁽⁶⁾ และยังพบผู้ที่เดินทางจากพื้นที่เสี่ยงกลับสู่ภูมิลำเนาอย่างต่อเนื่อง

โรคโควิด-19 (COVID-19) ได้ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนทุกกลุ่มวัย ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในการทำงานไม่ว่าจะเป็นด้านสภาพแวดล้อมของบุคคล สภาพเศรษฐกิจ และสภาพสังคมล้วนส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและความสุขของประชาชนในการปฏิบัติงานต่าง ๆ⁽⁷⁾ โดยเฉพาะในกลุ่มวัยเรียนทั้งในทุกระดับทั้งโดยตรงและโดยอ้อม รวมถึงสถานศึกษาต้องมีการปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อความปลอดภัยจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ร่วมกับการรณรงค์ของประเทศด้านสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงของโรคโควิด-19 แบบ real time ซึ่งส่งผลให้เกิดความเครียดและความวิตกกังวลอย่างมากเนื่องจากโรคโควิด-19 เป็นโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยเฉพาะในนักศึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก ซึ่งสาเหตุที่ก่อให้เกิดความเครียด คือ การรับรู้ความเสี่ยงของการเกิดโรคและพฤติกรรมป้องกันตนเองจากโรคโควิด-19 ที่มีการระบาดในประเทศไทย โดยมีความรู้สึกวิตกกังวล รู้สึกเบื่อหน่าย ท้อแท้ และเกิดความเครียด ในการดำรงชีวิตในชีวิตประจำวัน อาจเนื่องจากการรับรู้ความเสี่ยงในการที่จะได้รับเชื้อที่ยังมีความสับสน และไม่เข้าใจในสถานการณ์และมาตรการการแพร่ระบาดของ COVID-19⁽⁸⁾ และยังพบว่ามาตรการการป้องกันและ

ควบคุมการแพร่ระบาดของโรคในสถาบันการศึกษายังไม่แน่ชัด การขาดอุปกรณ์ในการป้องกันโรค และไม่ได้มีการสื่อสารกับนักศึกษา ทำให้นักศึกษาเกิดความกังวล ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการป้องกันโรคเพิ่มขึ้น ทำให้ต้องอาศัยบุคคลในครอบครัวในการให้ความช่วยเหลือค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ซึ่งสามารถช่วยให้นักศึกษาลดความกังวลใจ เพราะได้รับการดูแลจากครอบครัว⁽⁹⁾ และจากสถานการณ์การระบาดของโรคที่รุนแรงขึ้นทำให้นักศึกษามีความเครียดเพิ่มขึ้นทั้งในการเรียน และการใช้ชีวิตประจำวันมากกว่าในสถานการณ์ปกติของชีวิต⁽¹⁰⁾ การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ยังได้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอนและคุณภาพชีวิตของนิสิตคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาตลอดอีกทางหนึ่งด้วย⁽¹¹⁾

จะเห็นได้ว่าการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในหลายพื้นที่ได้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาในหลากหลายพื้นที่ และกระทบไปยังการศึกษาของนักศึกษาจำนวนมาก ซึ่งสถานศึกษาหลายแห่งในจังหวัดสุพรรณบุรี พบนักศึกษาป่วยด้วยโรคโควิด-19 อย่างต่อเนื่อง ทั้งจากสาเหตุที่นักศึกษากลับภูมิลำเนาในช่วงวันหยุดต่าง ๆ ทำให้ได้รับเชื้อโควิด-19 จนทำให้เกิดอาการป่วย บางรายไม่มีการแสดงอาการ กลับเข้ามายังสถานศึกษาและพักในหอพักนักศึกษาตามปกติ และป่วยด้วยโรคโควิด-19 ในเวลาต่อมา จนทำให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคในสถานศึกษาโดยเฉพาะสถานศึกษาที่มีหอพักสำหรับนักศึกษาในพื้นที่ของสถานศึกษา

จะเห็นได้ว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 นั้นได้ส่งผลกระทบต่อดำรงชีวิตของนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในสถานศึกษาอย่างมาก ซึ่งที่ผ่านมายังไม่พบการศึกษาถึงประเด็นระดับคุณภาพชีวิตนักศึกษาด้านสุขภาพในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคนั้นในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นหนึ่งในพื้นที่ที่มีการพบผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อโรคโควิด-19 อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ระลอกแรกของการระบาดเป็นต้นมา ดังนั้น การศึกษาวิจัยจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษา ในช่วงที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในระดับอุดมศึกษา

คุณภาพชีวิตของนักศึกษาในช่วงที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ของสถาบันการศึกษาแห่งหนึ่ง ในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดนโยบาย มาตรการป้องกัน และการเฝ้าระวังสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มขึ้น รวมถึงการวางแผนในการดูแลคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในช่วงที่มีวิกฤติการระบาดของโรคติดต่อที่ทันต่อสถานการณ์ และมีความปลอดภัยในชีวิตตามบริบทที่เหมาะสมต่อไป

วิธีการศึกษา

รูปแบบการศึกษา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบภาคตัดขวาง (cross-sectional study) เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2563 ในช่วงที่มีการเริ่มการระบาดของโรค COVID-19

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 411 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยตาราง Krejcie RV & Morgan DW⁽¹²⁾ จำนวน 198 คน และทำการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (cluster random sampling)

เกณฑ์การตัดเข้าของกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มตัวอย่างอยู่ระหว่างการศึกษาระดับชั้นเรียนในขณะที่มีการระบาดของโรค COVID-19 ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2563 หรือพักอยู่ในหอพักของสถานศึกษาในช่วงเวลาดังกล่าว และเกณฑ์การตัดออกของกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มตัวอย่างมีการเรียนแบบออนไลน์และพักอยู่ในภูมิลำเนาของตัวเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้คำถามของเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกฉบับย่อ (WHOQOL-BREF)⁽¹³⁾ โดยสอบถามข้อมูลคุณภาพชีวิตทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ คุณภาพชีวิตด้านร่างกาย คุณภาพชีวิตด้านจิตใจ คุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคม คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม

การศึกษานี้ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวน

ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และใช้สถิติเชิงอนุมาน คือ การวิเคราะห์ถดถอยโลจิสติก (multiple regression analysis) เพื่อวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในช่วงที่มีการระบาดของโรคโควิด-19 ด้วยวิธี stepwise elimination

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2563 ที่ PHCSP-A2563/01-6

ผลการศึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคลกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 198 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นหญิง ร้อยละ 85.86 อยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 38.38 และไม่มีโรคประจำตัว ร้อยละ 90.40 แต่มีบางส่วนที่มีโรคประจำตัว ได้แก่ โรคไมเกรน โรคภูมิแพ้ และโรคหอบ โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิต อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 76.26 ดังแสดงในตารางที่ 1

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษา

จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์หลายตัวแปร (multivariate) ใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุโลจิสติก (multiple logistic regression) ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์แบบขจัดออกทีละตัว (backward elimination) พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษาระหว่างที่มีการระบาดของ COVID-19 ได้แก่ ปัจจัยทางด้านจิตใจ (OR=0.62,

ตารางที่ 1 ระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษา (n=198)

ระดับคุณภาพชีวิต	จำนวน	ร้อยละ
คุณภาพชีวิตไม่ดี	39	19.70
คุณภาพชีวิตปานกลาง	151	76.26
คุณภาพชีวิตที่ดี	8	4.04

95%CI: 0.43–0.81) ปัจจัยด้านสังคม (OR=0.28, 95%CI: 0.11–0.46) และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (OR=0.57, 95%CI: 0.37–0.77) ดังแสดงในตารางที่ 2 และตารางที่ 3

วิจารณ์

คุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษา ระหว่างที่มีการระบาดของ COVID-19 ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ – มีนาคม 2563 ซึ่งเริ่มมีการระบาดที่รุนแรง

ขึ้นมากในประเทศไทย และได้มีการแพร่กระจายไปใน พื้นที่ต่างๆ ของประเทศ และสถานศึกษาด้านสุขภาพในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรียังคงมีการจัดการเรียนการสอนตามปกติ โดยได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษา จำนวน 198 คน พบว่า

นักศึกษามีระดับคุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง โดยได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ที่มีการระบาดในประเทศไทย พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษา ได้แก่ ด้าน

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างหยาบ (crude analysis) กับระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษา (n=198)

ปัจจัย	จำนวน	% ของคุณภาพชีวิตระดับปานกลางถึงสูง	Crude OR	95%CI	p-value
อายุ (ปี)					0.7059
<20	105	53.03	1		
≥20	93	46.97	-0.02	-0.14 – 0.10	
เพศ					0.3078
ชาย	24	12.12	1		
หญิง	132	87.88	0.55	0.17 – 1.74	
ระดับชั้นเรียน					0.3121
ชั้นปีที่ 1	59	29.80	1		
ชั้นปีที่ 2	49	24.75	1.55	0.61 – 3.98	
ชั้นปีที่ 3	48	24.24	0.76	0.34 – 1.70	
ชั้นปีที่ 4	42	21.21	1.27	0.51 – 2.13	
ปัจจัยด้านร่างกาย					0.0000*
ระดับต่ำ - ระดับปานกลาง	155	78.28	1		
ระดับสูง	43	21.72	0.83	0.50 – 1.16	
ปัจจัยด้านจิตใจ					0.0000*
ระดับต่ำ - ระดับปานกลาง	178	89.90	1		
ระดับสูง	20	10.10	0.75	0.55 – 0.95	
ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ทางสังคม					0.0000*
ระดับต่ำ - ระดับปานกลาง	131	66.16	1		
ระดับสูง	67	33.83	0.56	0.34 – 0.78	
ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม					0.0000*
ระดับต่ำ - ระดับปานกลาง	147	74.24	1		
ระดับสูง	51	25.76	0.82	0.57 – 1.06	

คุณภาพชีวิตของนักศึกษาในช่วงที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษา (n=198)

ปัจจัย	จำนวน	% ของคุณภาพชีวิต ระดับปานกลางถึงสูง	Crude OR	Adj. OR	95%CI	p-value
ปัจจัยด้านจิตใจ						0.0000*
ระดับต่ำ - ระดับปานกลาง	178	89.90	1	1		
ระดับสูง	20	10.10	0.75	0.62	0.43 - 0.81	
ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ทางสังคม						0.0010*
ระดับต่ำ - ระดับปานกลาง	131	66.16	1	1		
ระดับสูง	67	33.83	0.56	0.28	0.11 - 0.46	
ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม						0.0000*
ระดับต่ำ - ระดับปานกลาง	147	74.24	1	1		
ระดับสูง	51	25.76	0.82	0.57	0.37 - 0.77	

จิตใจ ความสัมพันธ์ทางสังคม และสิ่งแวดล้อม มีรายละเอียดดังนี้

ด้านจิตใจ พบว่า นักศึกษามีความรู้สึกวิตกกังวล รู้สึกเบื่อหน่าย ท้อแท้ และเกิดความเครียด ในการดำรงชีวิตในชีวิตประจำวัน อาจเนื่องจากการรับรู้ความเสี่ยงในการที่จะได้รับเชื้อที่ยังมีความสับสน และไม่เข้าใจในสถานการณ์และมาตรการการแพร่ระบาดของ COVID-19⁽⁸⁾ ยังส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ของนักศึกษากับบุคคลต่างๆ ที่อยู่รอบๆ ตัว ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว หรือกลุ่มเพื่อน และยังอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนของนักศึกษาให้ลดลงได้อีกทางหนึ่งด้วย⁽¹¹⁾

ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม พบว่า ความสัมพันธ์ทางสังคมในครอบครัว และกลุ่มเพื่อนของนักศึกษา เกิดความห่างเหิน การช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างนักศึกษากับครอบครัวและเพื่อนลดลง จนก่อให้เกิดความเครียดและความวิตกกังวลในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในที่พักอาศัย⁽⁸⁾ และยังส่งผลให้บุคคลรอบข้างที่รวมถึงอาจารย์ในสถานศึกษามีความวิตกกังวลในการป้องกันตนเองของนักศึกษา เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ว่ามีประสิทธิภาพมากเพียงใด ทำให้ส่งผลต่อ

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสถาบันการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคของสถานศึกษาอย่างน้อยและไม่ทันต่อสถานการณ์ และยังพบว่ามาตรการการป้องกันและควบคุมโรคของสถาบันการศึกษายังไม่แน่ชัด การขาดอุปกรณ์ในการป้องกันโรค และไม่ได้มีการสื่อสารกับนักศึกษา ทำให้นักศึกษาเกิดความกังวล ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการป้องกันโรคเพิ่มขึ้น ทำให้ต้องอาศัยบุคคลในครอบครัวในการให้ความช่วยเหลือค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ซึ่งสามารถช่วยให้นักศึกษาลดความกังวลใจ เพราะได้รับการดูแลจากครอบครัว⁽⁹⁾ และจากสถานการณ์การระบาดของโรคที่รุนแรงขึ้นทำให้นักศึกษามีความเครียดเพิ่มขึ้นทั้งในการเรียน และการดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งมากกว่าในสถานการณ์ปกติของชีวิต^(10,14) จึงทำให้เห็นได้ว่าในสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาด้านสุขภาพจำเป็นต้องมีการกำหนดมาตรการป้องกันและเฝ้าระวังล่วงหน้าสำหรับการระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่เกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มขึ้น และการเพิ่มช่องทางการสื่อสารและการดูแลคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในช่วงที่มีการระบาดของโรคติดต่อ เพื่อให้นักศึกษาได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่ทัน

ต่อสถานการณ์และเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีความน่าเชื่อถือ
อีกทางหนึ่งด้วย

เอกสารอ้างอิง

1. World Health Organization-WHO. Pneumonia of unknown cause - China: disease outbreak news [Internet]. 2020 [cited 2020 Apr 14]. Available from: <https://www.who.int/csr/don/05-january-2020-pneumonia-of-unknown-cause-china/en/>
2. Levkovich I, Shiri SS. Impact of the COVID-19 pandemic on stress and emotional reactions in Israel: a mixed-methods study. *International Health* 2020;13(4):1-9.
3. World Health Organization. Coronavirus disease (COVID-2019) situation reports. Situation Report -144 [Internet]. 2020 [cited 2020 Apr 14]. Available from: <https://www.who.int/thailand/emergencies/novel-coronavirus-2019/situation-reports>.
4. Randolph HE, Barreiro LB. Herd immunity: understanding COVID-19. *Immunity* 2020;52(5):737-41.
5. กระทรวงสาธารณสุข. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 137, ตอนพิเศษ 48 ง (ลงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2563).
6. Department of Disease Control, Ministry of Public Health. News report of coronavirus 2019, the news of operation center for coronavirus disease 2019 [Internet]. 2020 [cited 2020 May 15]. Available from: https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/eng/file/news/news_no39_040363.pdf
7. สุพิชญาวงศ์วาสนา. ปัจจัยผลกระทบทางลบจาก COVID-19 ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของพนักงานฝ่ายการโดยสารกรณีศึกษาบริษัทบางกอกไฟล์ท์เซอร์วิส เซส จำกัด (BFS). *วารสารรัชต์ภาคย์* 2564;15(39):15-30.
8. กฤษกันทร สุวรรณพันธุ์, เสาวลักษณ์ ศรีดาเกษ, ลำพิ่ง วอนอก, สุพัฒน์ อาสนะ, วรรณศรี แวงงาม, กุลธิดา กิ่งสวัสดิ์, และคณะ. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเครียดต่อการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก. *วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์-สุขภาพ* 2563;14(2):138-48.
9. Yingfei Z, Zheng FM. Impact of the COVID-19 pandemic on mental health and quality of life among local residents in Liaoning Province, China: a cross-sectional study. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 2020;17(7):1-12.
10. Hoang CN, Minh HN, Binh ND, Coung QT, Thao TPN, Khue MP, et.al. People with suspected COVID-19 symptoms were more likely depressed and had lower health-related quality of life: the potential benefit of health literacy. *Journal Clinical Medicine* 2020;9(4):1-18.
11. ชนาภา ม่วงศรีงาม, ชนิสรา ลิขรีไพศาล, อินทัช ลิขรีไพศาล. ผลกระทบของ COVID-19 ต่อคุณภาพการเรียนการสอนและคุณภาพชีวิตของนิสิตคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา [โครงการวิจัยปริญญาบัณฑิต คณะเภสัชศาสตร์]. *ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา; 2563.*
12. Krejcie RV, Morgan DW. Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement* 1970;30 (3):607-10.
13. กรมสุขภาพจิต. เครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกชุดย่อ ฉบับภาษาไทย (WHOQOL - BREF - THAI) [อินเทอร์เน็ต]. [สืบค้นเมื่อ 15 พ.ค. 2563]. แหล่งข้อมูล: <https://dmh.go.th/test/download/files/whoqol.pdf>
14. Ma YF, Wen L, Hai BD, Lei W, Ying W, Pei HW, et al. Prevalence of depression and its association with quality of life in clinically stable patient with COVID-19. *Journal of Affective Disorders* 2020;275(2020):145-8.

Abstract: Quality of Life of Undergraduate Students during the Epidemic of Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)

Kunthida Kingsawad, Dr.P.H.; Aittiphol Duangchinda, Ph.D.

Sirindhorn College of Public Health, Suphan Buri Province, Thailand

Journal of Health Science 2023;32(3):393-9.

The coronavirus disease 2019 (COVID-19) pandemic affects quality of life, especially the students' health. This study aimed to assess the quality of life of students during the epidemic of COVID-19 in a tertiary school. This study was a cross-sectional study and conducted between March – April 2020 in Sirindhorn College of Public Health, Suphan Buri Province, Thailand. The cluster sampling technique was applied to recruit 198 undergraduates in the College. Data were collected by using a questionnaire which was prepared based on the “WHOQOL-BREF-THAI”; and the data were analysed by descriptive statistics and multiple logistic regression with 95% confidence interval (CI). It was found that most samples were female (85.86%); and the average age was 20.06 years old (SD=1.18). The quality of life was at moderate to high level (80.00%). The factors significantly associated with quality of the undergraduates during the COVID-19 pandemic included mental factor (OR=0.62, 95%CI: 0.43 – 0.81), social relationship (OR=0.28, 95%CI: 0.11 – 0.46), and environment (OR=0.57, 95%CI: 0.37 – 0.77). Thus, communication is an importance measure to protect, prevent and rehabilitate students during an emerging or re-emerging pandemic.

Keywords: coronavirus disease 2019; quality of life; student